

Zavádění Evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET) v České republice

Část návrhu schváleného 10. 4. 2012 pod čj. MSMT – 8605/2012-2/NÚV

Zavádění ECVET v ČR je žádoucí spojit s podporou dostupnosti kvalifikací.

Pro počáteční vzdělávání může být potenciál ECVET využit k zatraktivnění odborného vzdělávání (zejména technického zaměření)¹, k podpoře jeho kvality a k podpoře efektivního využívání materiálně technické základny v počátečním odborném vzdělávání. To vše v kombinaci s možnostmi, které přináší mezinárodní spolupráce.

V dalším vzdělávání a v oblasti uznávání výsledků učení směřuje návrh k propojení existujícího a (prostřednictvím NSK) dotvářeného kvalifikačního systému s ECVET. To má přinést přidanou hodnotu zejména díky využívání kreditů pro rozšíření možnosti postupného získávání kvalifikací a pro potřeby uznávání výsledků učení dosažených v České republice i v zahraničí.

Zavádění ECVET v ČR sleduje v navrženém pojetí dosažení těchto cílů:

- Zajistit přidanou hodnotu očekávanou ve spojení se zaváděním ECVET v Evropě i pro český systém (odborného) vzdělávání a kvalifikací, bez toho, že by to bylo spojeno se zásadní změnou stávajícího systému a s eventuálními nežádoucími efekty.
- Umožnit českým občanům využívání výhod spojených se zaváděním ECVET v Evropě.
- Zajistit, aby žáci českých středních škol nebyli - díky deklarované masivní podpoře zavádění ECVET ze strany Evropské komise i jednotlivých evropských států - znevýhodněni v mezinárodním prostředí tím, že nebudou mít dostatek informací nebo tím, že nebude v českém prostředí zajištěno fungování odpovídajících mechanismů.
- S ohledem na předpokládané propojení mezinárodních mobilit s ECVET zajistit pro střední školy i další subjekty v České republice možnost bezproblémového zapojování do mezinárodních projektů, jak v rámci stávajících programů typu *Leonardo da Vinci*, tak v rámci připravovaného programu *Erasmus pro všechny*.
- Podpořit přitažlivost odborného vzdělávání a mobilitu učících se v České republice.
- Připojit přidanou hodnotu k výsledkům významných systémových a národních projektů, které byly v resortu školství realizovány od roku 2005 (NSK a UNIV).

Návrh je strukturován do šesti opatření rozdělených na tři skupiny.

a) Opatření umožňující zachování dosavadní úrovně aktivit obecně informační a metodické povahy směřujících k vytváření podmínek pro implementaci ECVET

1	Odpovědnost	Interval	Finanční náročnost
---	-------------	----------	--------------------

¹ Předpokládaný vliv potenciálu ECVET je nepřímý. Cílem je spojit proces vytváření podmínek pro implementaci ECVET v České republice s podporou mobility žáků středních škol a dalších učících se. „Vedlejším produktem“ a přidanou hodnotou realizace takto pojatého návrhu bude příspěvek k ekonomické efektivitě využívání specializace škol (zejména v případě technicky zaměřených oborů vzdělání) i dalších subjektů, které mohou zajistit proces osvojování a rozvoje vybraného okruhu žádoucích dovedností žáků na nejvyšší možné úrovni a příspěvek k růstu motivace žáků pro odborné vzdělávání.

Znamená to připravit v počáteční fázi implementaci ECVET způsobem, který je v materiálech Evropské komise formulován takto: *v zemích, kde kvalifikace nejsou tvořeny jednotkami výsledků učení nebo kde není možné shromažďování jednotek, je možné použít ECVET pro účel mobility tak, že jednotky se vytvoří pouze pro tento účel.* Jinými slovy – navrhovat, vytvářet a popisovat jednotky výsledků učení vhodné pro účely mobilit a zahájit v českém prostředí vytváření „pilotní sítě“ poskytovatelů odborného vzdělávání, kteří mohou žákům (nejen vlastním) nabídnout možnost osvojení dovedností a kompetencí, které jsou pro tyto zájemce zajímavé a důležité.

		realizace	
Udržování evropské spolupráce a aktuálnosti informační základny ECVET	odborná skupina pro ECVET, pracovní skupina NÚV	průběžně, od roku 2012	Dáno výší účelově vázaných prostředků pro úkol 4B09S1 v plánu činnosti NÚV na rok 2012 (299 tis Kč/rok)

Popis cílového stavu

Pokračuje práce pověřených českých zástupců (MŠMT, NÚV) v evropských odborných skupinách a soustavné monitorování postupu zavádění ECVET ve státech EU. Podněty jsou analyzovány, vyhodnocovány a případně přenášeny do českého prostředí. Pokračuje zpracovávání informačních a metodických materiálů koordinované odbornou skupinou pro ECVET. Všechny relevantní informace a materiály jsou poskytovány (internet, tisk) potenciálním zájemcům.

2	Odpovědnost	Interval realizace	Finanční náročnost
Ustavení Koordinačního centra pro ECVET, které na celostátní úrovni zajišťuje koordinaci aktivit souvisejících se zaváděním ECVET	MŠMT	Ustavení a činnost od roku 2012	Organizační opatření, bez dodatečných finančních nároků

Popis cílového stavu

Koordinační centrum je ustaveno rozhodnutím MŠMT na bázi existující odborné skupiny pro ECVET, pracovní skupiny NÚV a národního týmu expertů ECVET (*je i v ČR vytvářen s podporou Evropské komise*). Centrum na národní úrovni koordinuje aktivity související se zaváděním ECVET a o své činnosti a jejích výsledcích informuje stanoveným způsobem MŠMT. Ustavení centra je v domácím i v mezinárodním prostředí vnímáno jako významný signál dalšího postupu zavádění ECVET v ČR. Centrum je součástí mezinárodní sítě. Spolupracuje s centry pro ostatní evropské nástroje (EQF, EQAVET, Europass).

- b) Opatření umožňující rozšíření dosavadních aktivit obecně informační a metodické povahy o reakce na konkrétní potřeby českých řešitelů (středních škol nebo firem) zapojených do mezinárodních projektů spojených s přenosem kreditů

3	Odpovědnost	Interval realizace	Finanční náročnost
Zajištění vyžádané informační a metodické podpory pro realizaci mobilit využívajících ECVET	Koordinační centrum pro ECVET <i>nebo odborná skupina pro ECVET a pracovní skupina NÚV</i>	průběžně, od roku 2012	Bez dodatečných finančních nároků

Popis cílového stavu

Nově vytvořené koordinační centrum pro ECVET (nebo původní skupiny) ve spolupráci s NAEP poskytuje konkrétní informační, metodickou a organizační pomoc českým řešitelům projektů mobilit spojených s přenosem kreditů. Realizaci mobilit organizačně i finančně (z vlastních prostředků nebo z projektů schválených v mezinárodních, národních a krajských programech) zajišťují školy.

4	Odpovědnost	Interval realizace	Finanční náročnost
Výběrové doplňování systému odborných kvalifikací v NSK o dimenzi ECVET	NÚV	průběžně, od roku 2012	Bez dodatečných finančních nároků

Popis cílového stavu

NÚV s ohledem na kompetence, které má vůči Národní soustavě kvalifikací poskytuje vyžádanou informační, metodickou a organizační podporu českým řešitelům projektů s přenosem kreditů v dalším vzdělávání nebo zájemcům ze sféry výkonu práce. Při zpracovávání návrhů, např. návrhů vnitřní struktury dílčích kvalifikací NÚV využívá součinnosti s oborovými skupinami. Zpracované návrhy konzultuje s odbornou skupinou pro ECVET, případně s MŠMT.

c) Opatření spojená s návrhem přípravy a realizace nových IPN pro OP VK

5	Odpovědnost	Interval realizace	Finanční náročnost
Zpracování žádosti a realizace individuálního národního projektu podporujícího mobilitu žáků středních škol	MŠMT, řešitelé individuálního národního projektu	2012 – 2013	Podle rozsahu plánované podpory. <i>Např. pro 500 podpořených mobilit s průměrnou cenou 40 tis. Kč je největší položkou rozpočtu IPN hodnota: 20 mil. Kč</i>

Popis cílového stavu

Je zpracován, schválen a zahájen IPN zaměřený na podporu vnitrostátních i mezinárodních mobilit žáků středních škol s využitím principů ECVET. Kromě informační, metodické a organizační pomoci projekt zajišťuje pro školy zařazené do projektu i prostředky na zajištění schválených mobilit spojených s přenosem kreditů.

6	Odpovědnost	Interval realizace	Finanční náročnost
Zpracování žádosti a realizace individuálního národního projektu zaměřeného na doplnění odborných kvalifikací v NSK o dimenzi ECVET	MŠMT, řešitelé individuálního národního projektu	2012 – 2013	Podle naplánovaného rozsahu projektu. <i>Např. pro 1000 dílčích kvalifikací v NSK a 600 modulů UNIV a při průměrné jednotkové ceně 15 tis. Kč/dílčí kvalifikace a 5 tis. Kč/modul je největší položkou rozpočtu IPN hodnota: 18 mil. Kč</i>

Popis cílového stavu

Je zpracován, schválen a zahájen IPN, který zajistí:

- Analýzu možností vstupu ECVET do NSK,
- Metodiku propojení NSK a ECVET,
- Systémové doplnění dílčích kvalifikací v NSK o dimenzi ECVET,
- Vymezování a popis jednotek výsledků učení propojených se vzdělávacími moduly vytvořenými v projektu UNIV a s vybranými vzdělávacími moduly vytvořenými v rámci dalších projektů.

Realizace projektu a jeho výsledky nijak nemění základní principy fungování Národní soustavy kvalifikací, protože zpracovávání struktury dílčích (nově *profesních*) kvalifikací „pouze“ u dotčených kvalifikací podporuje uznávání jejich částí ve smyslu zákona 53/2012 Sb. ze dne 25. ledna 2012.

Shrnutí obsahu návrhu s výčtem a popisem kroků k zavádění ECVET v České republice

- **Aktivní sledování a ovlivňování vývoje přípravy a zavádění ECVET v Evropě**

Krok je navrhován jako pokračování klíčové aktivity trvalého charakteru, zahájené v roce 2006 v souvislosti s prvními návrhy k ECVET. Součástí procesu je možnost zapojení do mezinárodních projektů (v první vlně v letech 2009-2012, nově 2012-2013). Východiskem pro aktivní ovlivňování vývoje je práce českých zástupců v mezinárodních strukturách vytvořených Evropskou komisí.

- **Zpracovávání dostupných informací**

Krok je navrhován jako pokračování trvalého procesu zahájeného mezinárodní konferencí k technickým specifikacím ECVET (Brusel, 2009). S ohledem na potřeby praxe je významnou součástí procesu překládání vybraných materiálů do češtiny a soustředování potřebných informací na internetových stránkách www.nuv.cz (sekce *Vzdělávání a EU*).

- **Informační a metodická podpora zapojení českých škol a dalších subjektů do mezinárodních projektů**

Krok je navrhován jako pokračování aktivity, která začala s prvními mezinárodními projekty zaměřenými na ECVET (2009). Význam této aktivity dále poroste. Lze očekávat, že po ukončení fáze přípravy na zavedení ECVET (s koncem roku 2012) nastane nárůst požadavků v souvislosti s předpokládaným propojením mezinárodních projektů mobilit s ECVET a s očekávanou masivní podporou mezinárodních mobilit v rámci programů *Mládí v pohybu* nebo *Erasmus pro všechny*. V popsaném procesu bude na celostátní úrovni hrát významnou roli *Koordinační centrum pro ECVET* (viz. opatření č. 2)

- **Šíření informací a zkušeností**

Krok je navrhován jako pokračování aktivit směřujících k dalšímu rozšiřování „databáze poskytovatelů odborného vzdělávání, kteří vědí jak používat ECVET“, založené v roce 2011. Zdrojem informací pro další vývoj informační základny ECVET na internetových stránkách i pro obsah další vlny regionálních seminářů pro střední školy a zájemce z řad zaměstnavatelů budou zpracovávány také informace o výsledcích realizovaných projektů a získaných zkušenostech (nejen dobrých).

- **Systémová podpora učebních mobilit v počátečním vzdělávání se vztahem k ECVET**

Krok je navrhován jako nová aktivita podmínečně spojená s přípravou a s realizací individuálního národního projektu (viz. opatření č. 5). Do projektu je nutné zpracovat povinnost zajistit využití realizace projektu jako „laboratoře pro studium zkušeností v oblasti využívání ECVET při učebních mobilitách“ a založení a rozšiřování „databáze poskytovatelů odborného vzdělávání, kteří chtějí a vědí jak využívat ECVET“. Partner MŠMT v řešení projektu bude zavázán, aby ve vztahu k ECVET zajistil vytvoření dílčí zprávy za každou podpořenou mobilitu, v jejímž rámci bude předem vymezena odpovídající jednotka výsledků učení, připravena dohoda o způsobu hodnocení a validace dosažených výsledků a navrženy všechny smlouvy potřebné pro zajištění mobility využívající ECVET.

- **Systémová podpora uznávání výsledků učení využívající ECVET**

Krok je navrhován jako nová aktivita spojená s přípravou a s realizací individuálního národního projektu (viz. opatření 6). Partner MŠMT v řešení projektu bude zavázán k tomu, aby nejprve zpracoval plánované analýzy, na jejich základě navrhl příslušné metodické postupy využívající ve vztahu k NSK kreditní systém k podpoře uznávání částí dílčích (nově profesních) kvalifikací a navrhl metodické postupy pro zapojení kreditního systému do dalšího vzdělávání směřujícího k osvojování znalostí, dovedností a kompetencí požadovaných pro získání osvědčení o dílčích (profesních) kvalifikacích v NSK.

- **Vyhodnocení zkušeností a stanovení dalšího postupu**

Krok je navrhován jako nová aktivita (2014) směřující k hodnocení průběhu zavádění ECVET v ČR. Na základě vyhodnocení dosavadních zkušeností a výsledků aktivit rozhodne MŠMT o eventuální potřebě legislativní podpory a stanoví další postup zavádění ECVET v ČR. Protože souběžně bude probíhat i obdobné hodnocení implementace ECVET Evropskou komisí, bude možné v národním měřítku zohlednit i eventuální změny na evropské úrovni.

Příloha

a) Seznam členů odborné skupiny pro ECVET (stav k 20.4. 2012)

Bannert	Petr	Ing. Bc.	MŠMT, ředitel odboru středního vzdělávání
Blahák	Radek	Ing.	zástupce ředitele VOŠ grafické a SPŠ grafické
Hájková	Miroslava	Mgr.	MŠMT, odbor všeobecného vzdělávání
Hradecký	Pavel	Ing., Ph.D.	MŠMT, obsahový manažer IPN NSK2
Kadlec	Miroslav	RNDr.	NÚV, oddělení pro sociální partnerství a mezinárodní spolupráci
Kloub	Pavel	PaedDr.	MŠMT, odbor VOŠ a dalšího vzdělávání
Langer	Tomáš	Mgr.	AIVD, výkonný ředitel
Nekvasilová	Jaroslava	Ing.	Agrární komora České republiky, vedoucí oddělení poradenství a vzdělávání
Pelajová	Milada	PhDr.	Českomoravská vzdělávací, s.r.o., ředitelka
Pelech	František	Ing.	Škoda Auto a.s., PSM – Service Management
Síkorová	Eva	PhDr.	MPSV, odbor koncepcí trhu práce, oddělení koncepcí a analýz
Skulina	Pavel		ČMKOS, místopředseda OS chemie ČR
Slivková	Helena	Mgr.	NAEP ČR, vedoucí programu Leonardo da Vinci
Šmídová	Alena	Mgr.	Ministerstvo zdravotnictví, vedoucí oddělení VZV/2
Teplý	Lukáš	Mgr.	MŠMT, odbor pro záležitosti EU
Tříšková	Alena	PhDr.	Hospodářská komora ČR, koordinátor vzdělávání
Vítek	Ladislav	Ing.	KÚ Plzeňský kraj, vedoucí oddělení organizace školství
Zajíček	Jiří	Ing.	předseda unie CZESHA; Masarykova střední škola chemická, ředitel

b) Seznam pracovníků, kteří z pověření MŠMT zastupují ČR v evropských strukturách ECVET

Hradecký	Pavel	Ing., Ph.D.	(MŠMT), člen evropské sítě ECVET (ECVET network) a zástupce člena skupiny uživatelů (ECVET user's group)
Chvátalová	Lenka	Mgr.	(NÚV) člen evropské sítě ECVET (ECVET network) a zástupce člena skupiny uživatelů (ECVET user's group)
Kadlec	Miroslav	RNDr.	(NÚV) člen skupiny uživatelů (ECVET user's group)

Evropské struktury pro implementaci ECVET byly založeny s cílem (převzato ze schváleného doporučení) „podporovat evropskou síť ECVET, v níž budou zastoupeny příslušné zúčastněné subjekty v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a příslušné vnitrostátní instituce, a zapojit se do ní společně s členskými státy za účelem šíření a podpory ECVET v členských státech a vytvoření udržitelné platformy pro výměnu informací a zkušeností mezi členskými státy; v rámci této sítě zřídit skupinu uživatelů ECVET, jejímž úkolem bude přispívat k aktualizaci příručky pro uživatele a ke kvalitě a celkové soudržnosti spolupráce při uplatňování ECVET“.